Poštnina plačana v gotovini.
Štev. 9.
Maribor, dne 29. februarja 1936.
Posamezna številka stane Din 1.—.
Letnik I.

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 1. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglasi po ceniku. — Izhaja vsako soboto zjutraj.

Hrvatski delavci odklanjajo marksiste.

Jugoslovanski socijalisti so zaprosili za odobritev njihove stranke. Ob tej priliki je imel socijalistični general dr. Topalovič politično predavanje v belgrajski delavski zbornici. Predavatelj je zelo okrcal opozicijo, češ, da je neaktivna in da ni znala izzvati volitev v parlament. Največ krivde nosi baje na tem Zagreb. Topalovič je rekel doslovno: »Precejšen del delavstva (hrvaškega) se je priključil dr. Mačku. Kakor hitro pa je kate: d delavcev hotel kritizirati vodstvo, so ga že vrgli ven. Na Hrvaškem so sindikati (socijalistični) razbiti in organizirani narodni sindikati. Delavske zaupnike volijo po želji stranke. Sedaj se (Mačkovci) pripravljajo, da bodo zavzeli trgovske in delavske zbornice.« — Ta izjava ponovno potrjuje razpoloženje hrvaškega delavstva, nad katerim so vladali socijalisti toliko časa pod bivšimi diktatorskimi režimi in ga imeli čast zastopati brez legitimacije. Če priznava sam general, mora biti že zelo slabo. Da je res slabo, se vidi iz pisanja mariborske »Volksštimce« in »Delavske politike«. Oba lističa sta poprej kovala Mačka in njegovo gibanje v nebo, sedaj pa ga že ostro napadata.

Marksisti v najnovejši praksi.

Nezaslišano divjanje komunistov na Španskem.

V zadnji številki smo poročali o zmagi levičarskega bloka pri zadnjih parlamentarnih volitvah v Španiji. Na podlagi zmagovitih volilnih podatkov je osnoval novo vlado levice Azana. Levičarjem ni bilo dovolj, da so dobili v roke krmilo države, ampak skušajo za vsako ceno po navodilih iz Moskve s pomočjo najbolj nasilne revolucije uvesti sovjete.

Začelo je na Španskem komunistično divjanje z amnestijo 30.000 političnih kaznjencev, katere je izpustila na svobodo Azanova nova vlada. Od komunističnih kolovodij naščuvane ljudske mase se niso zadovoljile samo s pomiloščenjem političnih krivcev, odprle so ječe tisočerim drugim zločincem, ki so se z vso naglico pomešali med mase in koj nato so se pričeli izgredi z vsem mogočim nasiljem in požigi. Komunistični izbruhi so bili naperjeni ne proti kapitalistom, pač pa proti vsemu, kar je katoliško in je še preostalo izza prejšnjih revolucij.

Zrevolucijonirani komunisti so se z vso besnostjo zagnali v cerkve ter samostane, katerih so več požgali in razdejali po raznih delih Spanije.

Z napadi na svetišča in samostane so bili prizadeti tudi v prvi vrsti duhovniki, redovniki in redovnice. Kdor se ni pravočasno skril ali pobegnil, je doživel ali podlegel nasilju kakor v dobi rimskega cesarja Nerona.

Za cerkvami, samostani in duhovščino so prišle na vrsto katoliške tiskarne, uredništva katoliških listov in tudi zasebno imetje voditeljev ljudske in katoliške stranke.

V očigled komunističnemu divjanju je Azanova vlada sicer proglasila obsedno stanje, ki je ostalo namenoma od zgorajdol neučinkovito. Vojaštvo in policija sta bila v strogi pripravljenosti, na od komunističnih revolucijonarjev ogrožena mesta pa sta prišla, ko so ti že opravili uničevalno delo.

Španija nam je najnovejši dokaz, kaki so od ruskih sovjetov dirigirani komunisti v praksi in če imajo v rokah moč. Kljub najnovejšim dokazom, da gre pri vseh prevratnih poskusih in nasiljih v Evropi za rovarenja iz Moskve, evropske države tekmujejo, kako bi se prikupile istim ruskim komunistom, ki jim danes že očito izpodkopavajo red in mir ter ogrožajo njih obstoj.

Širite „Delavsko fronto“!

Za omiljenje brezposelnosti v Sloveniji.

Sklad javnih del. Delavska zatočišča.

Peti dan zasedanja banovinskega sveta v Ljubljani je bila temeljita razprava glede omiljenja brezposelnosti v Sloveniji. Na Slovenskem je brezposelnih 50.000, 100.000 oseb pa nima rednega življenja.

Da se ublaži ta beda brezposelnosti in nerednega životarenja, je bil prvi predlog ta, da se banovinski bednostni fond preuredi in imenuje »Sklad javnih del«. Sklad dela bo moral dobiti značaj socijalne banovinske davščine ne samo glede izdatkov, kakor je bilo doslej, ampak tudi z ozirom na dohodke.

Iz sklada javnih del naj banovina organizira večja dela, pri katerih bodo dobili zaposlenost le brezzposelni raznih strok. Med velika banovinska javna dela spadajo za bližnjo bodočnost: zdradba velike bolnice v Ljubljani, osuševanje ljubljanskega barja, zasavska cesta Ljubljana—Brežice, cesta Ljubljana-Sušak, zgradba vodovodov v Suhi ter Beli Krajini itd.

V bližini omenjenih javnih del bodo delavska zatočišča, ki bodo skrbela za preskrbo brezposelnih in za strog red med njimi. Poleg vsestranske preskrbe pa bi prejemali delavci ob koncu dela tudi v denarju lepe zasluženе zneske. V ta zatočišča bo odpremljala banovina tudi številne delamržneže, ki bi naj bili pod strožjim policijskim nadzorstvom, kakor pa delavoljni brezposelni.

Družinskim očetom se morajo priznati večje mezde in del teh bi dobivale družine. V opisanih taboriščih bodo posredovalnice za delo.

Davščine za »Sklad javnih del« se stekajo v Hranilnici Dravske banovine v Ljubljani; z njimi razpolaga ban po predlogih posebnega odbora za izvrševanje javnih del, ki se bodo vršila v režiji kraljevske banske uprave dravske banovine po brezposelnih pripadnikih te banovine.

Mariborski spomenik naj bi bil azil za jetične.

Jetika kosi med delavskimi sloji. Lani 117 smrti.

Nad leto dni se že zbira v Mariboru in po vsem Štajerskem denar za postavitev spomenika blagopokojnemu našemu vladarju Aleksandru, ki je padel kot žrtev zarotnikov. Med tem časom so se morale zbrati že lepe svote, saj je prispeval vsakdo, od priprostega reveža do bogataša. Že lansko leto so se vršili v Mariboru razgovori, kakšen naj bi bil ta spomenik. Uvidevni možje so zagovarjali, naj bi se postavil spomenik v obliki socijalnega zavoda, večina pa se je odločila za mrtev bron ali kamen. Takrat se je sklenilo, naj se postavi spomenik v obliki kipa na kakem mariborskem trgu. Končna odločitev pa še ni padla in še vedno obstoja možnost, da se postavi ta spomenik v kaki drugi obliki. In najprimernejša bi bila taka oblika, ki ne bi bila samo za oko, ampak bi prinašala celi naši skupnosti kako korist.

Te dni je izdal protituberkulozni dispanzer v Mariboru svoje letno poročilo. Številke, ki jih tu navaja vodja dispanzerja dr. Varl, nas morajo zgroziti. Iz njih je razvidno, kako se jetika od leta do leta bolj razvija v morilko naših delovnih slojev. Od leta do leta naraščajo njene žrtve. Še pred tremi leti je bilo okrog 90 smrtnih žrtev od jetike, pred dvema letoma 110, lani pa že 117. Na dispanzerju je bilo lanih preiskanih 3205 oseb, ki bolehajo na jetiki, ali so v nevarnosti, da bi obolele. Te številke so za Maribor naravnost gorostasne, zlasti če jih primerjamo z onimi iz Ljubljane: lani je zahtevala jetika v Ljubljani samo 56 smrtnih žrtev.

V Mariboru je bila nekdaj umrljivost na jetiki neznatna. Odkar pa so se naselile v mestu tovarne, zlasti, ko so odprle svoje obrate tekstilne fabrike. Med delavci tekstilnih tovarn bode sčasoma postala jetika čisto naravna smrt. Tudi obupne stanovanjske razmere, v katerih živijo mariborski reveži, širijo jetiko rapidno med delavskimi sloji. Nekaj bode treba tukaj ukreniti, da se ta silna nevarnost omeji, Maribor nujno rabi posebno zdravilišče za pljučne bolezni, v katerem bo dovolj prostora za ločitev obolelih ljudi od zdravih in za zdravljenje manj premožnih, ki si ne morejo privoščiti dragih zdravilišč. Akcija, ki jo je uvedla protituberkulozna liga za zgradbo azila, rodi lepe uspehe, le da je v sedanjih časih nemogoče zbrati v doglednem času potrebne svote. Tu se kar samo od sebe stavlja vprašanje, zakaj se ne združi akcija za postavitev spomenika našemu velikemu pokojnemu vladarju Aleksandru I. z akcijo lige? Potem bi sredstva zadostovala, nabralo bi se za spomenik še mnogo več in Maribor bi dobil najlepši spomenik pokojnemu vladarju v obliki prepotrebne in silno koristne socijalne ustanove.

Važna socijalna pridobitev.

Zavod za vzgojo deklet.

Zadnjo nedeljo 23. februarja se je vršil v Ljubljani občni zbor Društva za varstvo deklet. Med raznimi poročili in predlogi je bilo na dnevnem redu velevažno poročilo o osnovanju zavoda za vzgojo deklet. V naši celi državi nimamo zavoda za ogroženo in padlo žensko mladino. Ta zavod bo osnovan na podlagi družinske vzgoje v naši banovini. V novem zavodu bodo našle zatočišče dekleta, ki so bodisi iz domačih ali radi življenjskih razmer v resni nevarnosti moralnega propada, kakor tudi one, ki so v mladostni lahkomiselnosti zašle s prave poti. V omenjenem zavodu bodo dobila dekleta tudi usposobljenost za življenjski boj in pridobitno delo.

Prvi korak za osnovanje dekliškega vzgojnega zavoda je dal lansko leto ljubljanski škof dr. G. Rožman, ko je dal v te svrhe na razpolago grad Brdce pri Mozirju. Poleg gradu je tudi posestvo z gozdom in sadovnjakom.

Tudi v banovinskem proračunu za leto 1935-36 je postavka 50.000 Din za opremo zavoda v Brdcah.

Poseben odsek društva za varstvo deklet ima pripravljene adapcijske račune, osnutek notrajne organizacije ter vzgojni načrt.

Dekliški vzgojni zavod pri Mozirju bo ena najvažnejših novih socijalnih pridobitev v naši banovini, ki bo zadela na posnemanje tudi po drugod v naši državi.

Industrijske konzume je treba ukiniti!

Javnosti je dovolj znano, kaka usoda je zadela kraje v Sloveniji, kjer so rudokopi. Vkljub temu je še vedno mnogo nepoučenih, ki si predstavljajo, da so taki kraji nekakšne zlate jame, kjer še vedno obrt in trgovina dobro uspevata in tudi kmetje po takih krajih izborno prodajo svoje odvišne pridelke. Vsake 14 dni prejme delavstvo toliko in toliko plače ter potem ta denar kroži po dotičnem kraju in oploja celokupno gospodarstvo. V taki temni zmoti so zlasti davčne uprave, ki s silno vnemo predpisujejo in izterjavajo davke, katerih prebivalstvo nima s čim plačati. Zadeva je popolnoma drugačna posebno po revirjih TPD, kjer ima družba svoje konzume. V teh konzumih dobi delavstvo živila in ostale potrebščine na »knjigo«, ob plačilnih dneh pa prazen plačilni listek. Izključeno je, da bi ti delavci s svojim zaslužkom kaj koristili kraju, v katerem prebivajo. Korist od njih ima samo družba, — kapitalist. Kako so delavci s takim konzumom zadovoljni, je vprašanje zase. Saj je mnogo predmetov, ki so v konzumu znatno dražji kakor drugod. Nastane vprašanje: Zakaj kljub temu delavci nabavljajo svoje potrebščine v takem konzumu? To je pač predvsem zaradi tega, ker ima delavec v takem konzumu toliko kredita, kolikor ima pri podjetju zasluženega. Vsled tega vedno dobi blago in se za svoj zaslužek vedno naprej zadolžuje. Konzum kot rudniško podjetje mu seveda rad kreditira, ker mu lahko plačo odtegne; dočim je od drugih upnikov delavčeva plača nezarubljiva, kar rudarjem na njihovo lastno škodo ubije vsak kredit. Delavci so takorekoč sužnji konzuma in premnogi si ne morejo brez posredovanja istega niti dati čevljev popraviti, za kar mu že konzum zaračuna 10% provizijo. O tej stvari bi se dalo povedati mnogo zanimivih stvari in se bomo še na to povrnili. Vsled tega ni čudno, če napravi tak konzum enkrat več prometa kakor vsi ostali trgovci, obrtniki in kmetje, kateri bi radi kaj, celo pristradali, da bi izkupili kakšne dinarje. In vsi ti so neizmerno obdavčeni, tako da je nekaterim vse zarubljeno; a rudniški konzum posluje pod firmo družbe neobdavčeno, samo da imajo dragi gospodje inozemski delničarji več dobička, ki na škodo narodnega gospodarstva na tihem roma čez mejo. Zato je v interesu gospodarstva in v interesu delavstva, da se tisti denar, ki se pri nas zasluži, tudi pri nas potroši. Če pa naj se to doseže, potem je eden izmed glavnih pogojev, da se industrijski konzumi ukinejo. S tem bi se zopet delavstvu vrnil kredit in bi se ga osvobodilo čifutskega zasužnjenja.

Del. zaupniki v številkah.

V našem listu smo že objavili nekatere izide volitev delavskih zaupnikov, ki so se vršile letos meseca januarja. V naslednjem izpopolnjujemo naše prvotno poročilo z naslednjimi izidi: Škofjeloška predilnica 4 0 0; Jugočeška Kranj 6 9 1; Jugobruna Kranj 5 10 1; Inteks Kranj 3 2 1; tovarna platnenih izdelkov Jarše 7 0 0; Glanzmann in Gassner Tržič 6 9 1; Šešir Škofjaloka 6 0 0; Štora Št. Vid nad Ljubljano 5 0 0; Štora Maribor 1 1 0; predilnica Mauthner Litija 2 4 0; predilnica Otiški vrh 5 0 0; papirnica Vevče 5 2 2; papirnica Medvode 2 1 0; papirnica Goričane 2 2 2; papirnica Mollino Tržič 4 0 0; papirnica grofa Thurna Prevalje 4 0 0; papirnica Bonač Količevo 6 0 0; tobačna tovarna Ljubljana 6 9 0; tovarna Zmaj Ljubljana 4 0 0; dravska artiljerijska delavnica Ljubljana 1 0 0; kamniška korporacija Stahovica 6 0 0; Kaolin Črna pri Kamniku 4 0 0; Remec & Comp. Duplica 4 2 0; Titan Kamnik 3 3 0; Nastran valjčni mlin Homec 1 0 0; tovarna alkov Marks Količevo 1 0 0; tovarna barv Medic & Zankl Domžale 3 0 0; lesno podjetje Stare Preserje 3 0 0; Združene tovarne Domžale 4 0 0; Peko

Tržič 4 1 0; Ganter Žiri nad Škofjo Loko 2 0 1; Zajc Žiri nad Škofjo Loko 1 0 2; KID Jesenice 4 3 4; Kid Javornik 3 7 3; jeklarna Guštanj 1 5 0; mestna elektrarna Maribor 2 1 0; mestna plinarna Maribor 1 2 0; mestno avtobusno podjetje Maribor 1 1 1; mestni gradbeni urad Maribor 1 5 0; zdravilišče Slatina-Radenci 6 0 0; tovarna podpetnikov Rimske Toplice 4 0 0; lesno podjetje Nazarje 4 0 0; tovarna olja Slovenska Bistrica 3 0 0; banovinski kamnolom Slovenska Bistrica 3 0 0; lesno podjetje Virnik Jezersko 1 0 0; lesno podjetje Zabret Jezersko 1 0 0; tovarna olja Zabret Kranj 3 0 0; tisk. društvo Kranj 1 0 0; Štandard Kranj 4 0 0; tovarna cementa Trbovlje 3 2 0; lesno podjetje Heinrichar Kokra 2 0 0. — Prva številka pomeni JSZ (Jugoslov. strokovno zvezo), druga marksiste in tretja nacijonaliste. V navedenih obratih ima potemtakem JSZ 168 zaupnikov, marksisti 81, nacijonalisti pa le 19.

Politične vesti.

Iz narodne skupščine. Opozicija je v narodni skupščini vprizorila novo senzacijo. Dočim je poprej onemogočala vsako razpravljanje z ropotanjem in kričanjem, se je sedaj ujezila, ko je uvidela, da vse to otročje nagajanje nič ne pomaga. Na pustni torek se je vršila zopet seja, na kateri se je pričakoval nov špektakel. Opozicija je namreč prijavila toliko govornikov, ki naj bi govorili proti sprejetju zapisnika zadnje seje, da se ne bi mogli vsi zvrstiti in bi se na ta način sprejetje proračuna zopet zavlačevalo. Načrte pa jim je prekrižal predsednik Čirič, ki je prešel kar na glasovanje o zapisniku, katerega je večina odobrila. Opozicijo je to tako ujezilo, da so se razgrajači dvignili s svojih klopi ter pobrali šila in kopita in odšli iz parlamenta.

Še en klub se je ustanovil v skupščini in sicer so vstopili vanj poslanci zadružnika Voje Gjorgjeviča ter s tem znatno zmanjšali število pičlih Jevtičevih pristašev. Nov klub se naziva »narodni kmečki klub«.

Tudi dr. Schuschnigg pride v Belgrad, da bi poglobil stike med našo državo in Avstrijo. Obisk avstrijskega kancelarja v naši prestolici pripravlja dr. Hodža, ki se je na povratku iz Jugoslavije ustavil na Dunaju.

Upokojitev banov. Upokojena sta ban vardarske banovine Ranko Trifunovič in moravske banovine Dovrica Matkovič.

Minister za socijalno politiko Cvetkovič si je ogledal v Zagrebu socijalne ustanove ter je zlasti proučeval razmerje bolniške blagajne »Merkur« napram SUZORju. Minister bo v kratkem obiskal tudi še Slovenijo ter si ogledal naše socijalne zavode.

Javna dela. Na ozemlju Šumadije je bilo do sedaj zgrajenih 20 novih ljudskih šol, veliko pa jih je bilo popravljenih in preurejenih. V naslednji gradbeni sezoni pa je v načrtu poleg drugih ljudskošolskih stavb tudi nova ljudska šola v Zapjovu, ki bo ena izmed največjih in najmodernejših v celi državi. Imela bo veliko dvorano za telovadbo, učiteljska stanovanja in najmodernejšo opremo. — Gospodarska konferenca v Ljubljani le ni bila kar tako, brez vsakega uspeha. Poleti se bo začela graditi tudi velika asfaltna cesta Zagreb—Belgrad. Vsa pripravljalna dela so že končana, tudi kredit v znesku 800 milijonov dinarjev je že rezerviran. K temu bi pripomnili, da je zadnji čas, da se spomnijo v Belgradu tudi Slovenije in omogočijo, da se začnejo javna dela tukaj pri nas čimprej izvajati, magari samo v tem obsegu, kakor so bili dovoljeni krediti, ki so pa žalibog za nas zelo nizki v primeri z drugimi pokrajinami.

Zasedanje banovinskega sveta v Ljubljani se je zaključilo 23. februarja. Šest dni je banovinski svet obravnaval novi proračun in v tem času so predstavniki vseh slojev prebivalstva Slovenije predočevali v svojih govorih položaj področij, katere zastopajo in obrazloževali najnujnejše potrebe, pri katerih mora banovina priskočiti na pomoč. Zlasti podrobno se je razpravljalo o socijalnih vprašanjih. Obširne debate so se vodile o mizeriji naših bolnišnic, naglašala se je potreba povečanja ljubljanske in mariborske bolnice ter moderniziranja manjših podeželskih bolnišnic. Tehtna so bila tudi izvajanja vseh peterih zastopnikov našega delavstva, ki so ob zaključku predlagali sledečo resolucijo o mezdnih sporih: V zadnjem času se poudarja, da povzročajo rednemu obratovanju naše industrije velike težkoče razni mezdni spori z delavstvom, ki so v več primerih celo izbruhnili v stavko. Poudarjamo, da delavstvo teh mezdnih sporov in gibanj nikakor ni želelo ter si jih niti ne želi. Bilo pa je primoramo kot v skrajnem slučaju braniti najprimitivnejše zahteve svoje eksistence ter zakonitih pravic. Ugotavljamo, da je pri nas precej industrije tako s tujim in domačim kapitalom, katera se odločno in z vsemi sredstvi protivi izvajati našo socialno zakonodajo, kar se tiče pravic delavstva ter še s pomočjo prenizkih mezd naravnost ogroža eksistenco in enakopravnost delavstva. Vsem mezdnim gibanjem je pravi vzrok na strani industrije same, zato je v interesu njenega napredka ter nemotenega delovanja zopet naloga industrije same, da se odloči izvajati prav vse ono, kar določa naša socialna zakonodaja ter da prizna mezde delavstvu, ki odgovarjajo eksistenčnemu minimumu posameznikov, kakor njihovih družin. Ob zaključku zasedanja je banski svet sprejel dve uredbi o občinskih uslužbencih ter o sestavi kandidatnih list, sestavi in poslovanju volilnih odborov ter o glasovalnem postopku pri občinskih volitvah. Zaključno besedo je imel ban dr. Natlačen, ki se je zahvalil vsem svetnikom za vneto sodelovanje ter jih prosil še za nadaljno pomoč, ki jo bodo vršili na ta način, da bodo nepristransko in verno tolmačili banu potrebe njihovih okrajev.

Proti monopolizaciji šolskih knjig je nastal odločen odpor tudi na Hrvaškem in v Srbiji. Belgrajsko časopisje je ostro nastopilo proti temu, posredovala je na merodajnih mestih tudi Zveza tiskarnarjev.

Obisk čehoslovaškega ministrskega predsednika dr. Hodže v Belgradu je zelo odmeval po svetu. Vse svetovno časopisje se peča s potovanjem češkega državnika in njegovimi konferencami v Belgradu. Namen tega obiska je bil gotovo v prvi vrsti utrditi staro zvezo in prijateljstvo med Čehoslovaško in Jugoslavijo. Poleg tega pa je dr. Hodža zainteresiral naše politike tudi o svojih načrtih za končno ureditev Podonavja, ki tvori zase gospodarsko enoto. Če bi prišlo do tesnejšega sodelovanja podonavskih držav — Jugoslavije, Madjarske, Romunije, Avstrije in Čehoslovaške, bi mogle agrarne države svoje poljedelske proizvode vnovčevati na industrijskih državah (Čehoslovaški in Avstriji), industrijske države pa bi obratno agrarne države lahko oskrbovale s svojimi proizvodi. Gotovo bi tako gospodarsko sodelovanje rodilo kasneje tudi tesnejše politično prijateljstvo in podonavske države bi lahko uspešneje nastopale pred svetom. Taka učvrstitev srednje Evrope pa ne gre v račun ne Nemcem, ne Italijanom, ker bi obe državi potem mnogo izgubili na svojem pomenu. Dr. Hodža je pridobil za svoj načrt že Avstrijo, ki se je tesneje naslonila na Malo Zvezo iz strahu pred Nemčijo, pred katero je še skrajno oslabljena Italija ne more več braniti. Nasprotni pa so mu Madjari, ki skušajo slovanskim sosedom samo iz starega sovraštva povsod delati težave. Tudi Poljska skrbi, da se jim Madjari vendar le ne bi izneverili ter se obeta v prihodnjih dneh obisk poljskega zunanjega ministra polkovnika Becka v Budimpešti, od koder bo prišel še v Belgrad.

Avstrijski kancelar na Koroškem. Kancelar dr. Schuschnigg bo v soboto prišel v Celovec ter bo nato v nedeljo obiskal kraje, kjer prebivajo Slovenci. Izgleda pa, da s pravimi Slovenci ne bo prišel v stik, kar bodo gotovo znali koroški nemčurji preprečiti.

Grčija nima vlade. V Grčiji se nahajajo v edinstvenem položaju — že nekaj tednov nimajo vlade. Stranke se neprestano pogajajo med seboj in se ne morejo zediniti, koliko ministrov naj kateri pripade. Kralj namerava zaradi tega sestaviti izvenparlamentarno vlado.

Kaj je s francosko-ruskim paktom? Ko je padel Laval, so vsi francoski socijalistični in komunistični krogi mislili, da bo prvo delo Sarautove vlade, da sprejme pakt z Rusijo. Pa so se zmotili. Tudi nova vlada hodi okrog tega pakta, kakor maček okrog vrele kaše in si ga ne upa prav lotiti. Francija se zaveda, da je ta pakt kaj riskantno podjetje, ki lahko zapelje državo v nepredvidene pustolovščine. Zanimivo je, da je zelo ostro nastopil proti temu paktu sam komunistični poslanec Doriot, ki je v debati o ratifikaciji rusko-francoskega pakta nad vse ostro govoril proti temu paktu in zlasti naglašal, da ne sme Francija pozabiti, da mora skleniti ta pakt z dvema pogodbenikoma: s sovjetsko vlado in s kominterno. Vlada bo morda pakt tudi lojalno izpolnjevala, ne pa kominterna, ki bo pakt samo izkoristila za propagando svetovne revolucije.

Nova zveza se pripravlja. Med Italijo, Nemčijo, Poljsko in Madjarsko se vršijo že nekaj časa tajinstvena pogajanja. Govori se, da se resno snuje nova državna zveza, ki bi obsegala vse omenjene države ter bi tvorila nekako protiutež rusko-francoskemu paktu, bila bi pa tudi dovolj močna, da bi prestregla naraščajoči vpliv Anglije v srednji in vzhodni Evropi.

Sankcije... Odbor osemnajstorice, ki naj sklepa o razširjenju sankcij proti Italiji na premog, petrolej, bencin, železo in jeklo, je sklican na dan 2. marca.

Nemško-švicarski spor. Med švicarsko in nemško vlado je prišlo do ostrega konflikta, ker je švicarski zvezni svet prepovedal narodno socialistične organizacije v Švici. Značilno je, da so bili za to prepoved tudi švicarski desničarji. Sedaj je Nemčija prepovedala vse švicarske organizacije v Nemčiji in tudi vse kulturne in dobrodelne.

Anglija vztraja na svoji poti. Veliko zanimanje je vzbudil govor angleškega zunanjega ministra Edena v parlamentu. Eden je naglašal, da ne bo Anglija niti za las odstopila od svoje dosedanje poti v zunanji politiki. Njegov govor je neprijetno odjeknil v Rimu.

Nenaden vojaški prevrat na Japonskem. V japonski prestolici Tokio je prišlo do nenadnega prevrata, ki so ga vprizorili nezadovoljni mlajši častniki. Prevrat je izvršila divizija, ki bi morala odpotovati na Kitajsko. Pri odhodu na kolodvor pa so častniki peljali vojake nenadoma pred ministrstva in vladna poslopja ter jih zasedli. Vse ministre so ujeli, ministrskega predsednika admirala Okado, finančnega ministra Takahašija in bivšega ministrskega predsednika grofa Saito pa so na mestu ustrelili. Ranjeni so tudi bili generala Vatagana in Suzuki ter grof Makino. Vojni minister general Kamašina, ki so ga tudi hoteli ubiti, je srečno pobegnil. Takoj po preobratu je cesar ukazal svoji gardi, da nastopi proti upornikom, razglašeno je bilo nad celo državo obsedno stanje. Uporniki so zasedli vladna poslopja brez boja, vendar je prišlo ponekod do prelivanja krvi. Ko so nastopile gardne čete, so se uporniki udali ter so izjavili, da so brezpogojno zvesti cesarju. Sestavila se je takoj tudi nova vlada, v kateri je prevzel ministrsko predsedstvo bivši notranji minister Soto. Prevrat vojaških krogov je povzročil po celem svetu silno pozornost. Tolmači se kot izraz nezadovoljstva japonske vojske z dosedanjo državno politiko. Pred vsem so hoteli vojaški krogi izsiliti hitrejše oboroževanje, ki ga je pa zaviral finančni minister Takahaši, ker država ne bi prenesla ogromnih izdatkov. V zunanji politiki so hoteli takojšen oster nastop proti sovjetski Rusiji. Vendar se zaenkrat njihova namera ni posrečila. Vlada je sedaj že popolnoma gospodar položaja in vodilni vojaški krogi skušajo sedaj hitro popraviti nesrečni vtis ponesrečenega vojaškega upora. Vojaški krogi hočejo predvsem rešiti ugled japonske vojske na zunaj, da bi tako vsemu svetu Japonska dokazala, da ni razklana, ampak da je sicer močna, pa tudi modra. Zato hočejo predvsem podpreti japonsko zunanjo politiko in utrditi moč in ugled sedanjega zunanjega ministra Hirote. V novi japonski vladi bo zunanje ministrstvo še dalje vodil dosedanji zunanji minister Hirota in takoj po zadušenem vojaškem uporu ni bilo samo poudarjeno, da ostane japonska zunanja politika ista, ampak je bilo celo izjavljeno, da se bode skušal spor z Rusijo mirno poravnati.

Mohamedanske države se družijo. Turčija, Irak, Perzija in Afganistan so sklenile pogodbo o medsebojni vojaški obrambi, če bi bila katera teh držav napadena. Poskušale bodo še, da pritegnejo v to zvezo še dve mohamedanski državi, Arabijo, ki jo vodi kralj Ibn Saud in Egipt.

V vojni z Abesinijo so dosegli Italijani znatne uspehe na severni fronti v odseku južno od mesta Makale. Maršal Badoglio je vprizoril napad, ki je vrgel Abesince daleč nazaj ter razkropil armado vojnega ministra rasa Mugulete. Italijani hočejo zasesti gorski masiv Amba Alaga, ki dominira nad celo pokrajino. V odseku pri Adui pa so bili zopet Abesinci bolj srečni. Čete rasa Imrua so prodrle italijansko črto ter v strašni borbi na nož poklale stotine Italijanov. Na južni fronti še ni prišlo do nobenih večjih bojev, ki bodo pa kmalu sledili, ker se pripravlja general Graziani na novo ofenzivo, prav tako pa se utrjuje ras Nasibu, da italijanski napad primerno sprejme. Zadnje čase so dobili Abesinci zelo velike zaloge orožja, zlasti še topov proti tankom, s katerimi bodo skušali zavreti silo italijanskega napada, ki sloni v prvi vrsti na neranljivih tankih.

Afriški narodi se probujajo. Vojna v Abesiniji neprijetno odmeva v francoskih in angleških kolonijah. Domače arabsko in zamorsko prebivalstvo postaja samozavestnejše, ustanavljajo se tajne organizacije, ki stremijo za tem. da bi se domačini otresli tujega jarma. Francoska vlada je sklicala zaradi tega posebno konferenco vseh upraviteljev kolonij, na kateri se bodo vršila posvetovanja, kako to propagando med domačini zatreti.

Domače vesti.

50letni jubilej misijonarskega dela je obhajal pri Sv. Jožefu nad Celjem g. Mihael Klančnik. Naše čestitke!

Akcija za radio-oddajno postajo v Mariboru se je začela. Taka postaja bi omogočila, da bi v Mariboru in na severnem delu Štajerske lahko poslušali radio tudi s cenenimi aparati, takozvanimi detektorji, ki stanejo jedva nekaj kovačev. To bi omogočilo tudi delavskim slojem, da si nabavijo take aparate.

Veliko socijalno delo krščanske organizacije. Največje društvo v Mariboru je krščanska ženska zveza, ki je imela te dni občni zbor. Organizacija vrši izredno veliko socijalno delo v mestu. Lani je razdelila 15.031 Din na podporah. Še večje važnosti je njen pogrebni sklad, ki je lani dosegel 122.857 Din. Člani prispevajo na leto le 41 Din v sklad, v slučaju smrti se pa izplača svojcem nad 1000 Din podpornine.

Dve odobreni cestni gradbi. Ministrski svet je odobril načrte za zgradbo moderne ceste Maribor—Št. Ilj v Slov. goricah. Cestna dela bodo v kratkem razpisana. Na isti seji se je odobril tudi znesek 4,500.000 Din za zgradbo moderne ceste Ljubljana—Kranj. Dela se bodo na obeh cestah pričela že v marcu.

Posledice prepovedanega izvoza kuretine. Nemčija je ustavila izvoz kuretine iz Jugoslavije. Prizadete so zlasti Slovenske gorice, odkoder se je na leto izvozilo milijonske vrednosti kuretine. Posledice se že kažejo. Na mariborskem trgu se je dobil preteklo soboto piščanec že po 10 D in kokoš pa po 15 Din.

24 ljudi stanuje v eni kleti. Obupen primer stanovanjske bede so odkrili te dni v Mariboru. V Levstikovi ulici stanuje v mali kleti 7 družin s skupno 24 osebami. Mnogi od teh nesrečnežev nimajo niti postelje, žive se pa samo s tem, kar naberačijo. Strašno je pomisliti, da se mnogi ljudje kar valjajo v bogastvu, tik njih pa živijo drugi v razmerah, ki jih ne bi bilo privoščiti niti nemi živini.

30 kg saharina je našel v tunelu preglednik proge Franc Vavpotič v Košakih pri Mariboru. Saharin so vrgli avstrijski železničarji z vlaka sredi tunela, da bi ga pobrali tihotapci, katere pa je slučajno prehitel progovni preglednik.

Ptujske občinske zadeve. Ptujski občinski svet je imel sejo, na kateri se je med drugim sprejela nova službena pragmatika za občinske nastavljence. Ustanovila se je nadalje organizacija kontrole v mestnem gospodarstvu, cestnim pometačem se je priznalo v slučaju bolezni Din 5.— oziroma 10.— dnevno podpore, šolskim otrokom pa se je odobrilo brezplačno kopanje v mestnem kopališču. Elektrarna Fala je znižala ceno toka, ki ga dobavi mestu od 1.10 na 1.05 Din ter bo občina radi tega privarčevala 20.000 Din na leto.

Vsled neprevidnega ravnanja z orožjem je ustrelil smrtno v Savcih pri Juršincih pod Ptujem posestniški sin Janez Ploj 37letnega Janeza Vičarja.

Živa zgorela. 56letna kuharica v župnišču v Št. Vidu pri Ptuju Katarina Vidovič je vlila v štedilnik petrolej, ker ni hotelo goreti. Pri tem se ji steklenica s petrolejem v rokah vnela in eksplodirala. Začela je goreti pri živem telesu ter je zadobila take opekline, da je v ptujski bolnišnici umrla.

Svojo ženo Josipino in njenega ljubimca Franca Kredla je zaklal pri Sv. Križu pri Prevaljah iz ljubosumnosti posestnik Josip Miširlič.

Eksekutor obstrelil napadalca. V Vranskem je prišel sodni eksekutor na dražbo k posestniku Matku. Ljudje so bili razburjeni ter so navalili na eksekutorja, ki se je branil z revolverjem ter smrtno nevarno obstrelil enega napadalca.

Zaboden v prepiru. V Cirkovcah pri Pragerskem so se vračali fantje od pustne veselice. V prepir sta zašla posestniška sina Gašper Murko in Mart. Vnuk. Za njima proti domu se vračajoči so videli, kako se je Vnuk zgrudil. Prenesli so ga v bližnjo hišo, kjer je hitro podlegel zabodljaju v levo stran prs. Prijeti Murko trdi, da je dal Vnuku samo zaušnico.

Smrtno je ponesrečil v Zamarkovi pri Št. Lenartu v Slov. goricah pri kopanju vodnjaka 17letni sodarski vajenec Franc Šauperl.

Celjski mestni svet je sklenil, da proda vojaškemu erarju vojašnico kralja Aleksandra v Gaberju ter vojaško skladišče pri Glaziji.

Dva armadna generala sta bila imenovana. V ta visok čin sta napredovala divizijska generala Pantelija Jurišič in Radoslav Krstič.

Trgovci v Ljubljani so si osnovali svojo bolniško blagajno, v katero se je organiziralo zelo veliko število trgovcev.

Nove spremembe občin. Notranji minister dr. Korošec je podpisal uredbo o izločitvi kraja Brezje iz občine Loke in priključitvi k občini Dobrava, uredbo o izločitvi katastrske občine Radmirje iz občine Bočna in priključitvi k občini Ljubno ter uredbo o združitvi občin Rogaška Slatina zdravilišče in Rogaška Slatina okolica. Z današnjim dnem so omenjene uredbe dobile obvezno moč.

Požarna statistika v dravski banovini v lanskem letu. V vsej Sloveniji je bilo lani 783 požarov. Od teh je bilo 366 malih, 332 srednjih, 63 večjih, 19 velikih in 3 katastrofalni. Največ je gorelo v murskosoboškem srezu in sicer 102krat. Maribor desni breg je javil 84, Ptuj 59, Kranj 53, Celje 52, Krško in Ljubljana-mesto po 48, Novomesto 40, Kamnik in Ljutomer po 35, Ljubljana-okolica 31, Maribor levi breg 29, Šmarje 22, Črnomelj 21, Brežice 19, Kočevje in Litija po 16, Logatec in Metlika po 13, Slovenjgradec 12, Dolnja Lendava 10, Radovljica 9, Laško 7, Gornjigrad in Dravograd pa po 5 požarov.

V Kamniku so požrtvovalni ljudje zbrali potrebna sredstva, da se bo lahko v nedeljo otvoril nov protijetičen dispanzer, ki je najmoderneje opremljen. Dispanzer je v svojih lastnih prostorih ter ima tudi rentgen aparat.

Kovačnico za ponarejanje novcev so odkrili na domu posestnika Kastelica v Št. Vidu na Dolenjskem. Denar so ponarejali štirje bratje Kastelic ter ga zamenjavali v Ljubljani. Zlasti 20 dinarski novci so bili tako dobro ponarejeni, da jih je tudi izkušeno oko komaj prepoznalo.

Licitacija brez ponudnikov. Že drugič se je vršila licitacija za zgradbo moderne ceste Ljubljana—Št.Vid, pa sta obe licitaciji bili zastonj, ker ni bilo nobenega ponudnika. Pogoji so očividno za podjetnika nesprejemljivi.

Za čim umirajo Ljubljančani. Lani je umrlo v Ljubljani 669 oseb, 321 moških in 348 žensk. Vzroki smrti so bili naslednji: za ostarelostjo 100 oseb, za boleznimi možgan in živcev ter radi možganske kapi 91, za boleznimi srca in žil 85, za rakom 80, za jetiko 56, za boleznimi dihal 52, za boleznimi prebavil 46, za boleznimi dojenčkov 42, za boleznimi sečnih organov 36, zaradi smrtnih nezgod 22, zaradi samomora 15, za nalezljivimi boleznimi 12, za kožnimi boleznimi 5, zaradi uboja 2 in za boleznimi gibalnih organov 3.

Kako si pomagajo hrvatski kmetje? Hrvatski kmetje so se odločili, da bodo dvignili ceno živini, ki so jo mesarji sramotno nizko plačevali, dočim so prodajali v mestih meso še vedno za isto ceno, kakor takrat, ko so plačevali živino po 2—3 dinarje dražje, kakor danes. Ustanovili so posebno organizacijo, ki se imenuje »Seljačka sloga«. Dosedaj so se na sejmih najlepši voli prodajali po 2—3 Din kg žive teže, krave klobasarice po 0.75—1 Din kg. Ugotovilo se je, da so se prekupci in mesarji dogovorili, kartelizirali, v kaki gostilni, da pred zaključkom sejma ne sme nihče kupiti. Na ogled so pošiljali mešetarje, kateri so jim javljali, kakšno je blago in kako ga kmetje drže. S tem so kmeta prisilili, da je dal za vsako ceno, da dobi vsaj nekaj denarja. Radi tega je »Seljačka sloga« od srede t. m. postavila po vseh sejmih savske banovine svoje zaupnike in veščake, da pred prodajo živino ocenijo po vrednosti in ji določijo ceno, pod katero se ne sme prodajati. V slučaju, da ne bi imel kdo krme, so vaščani obvezani, da mu priskočijo na pomoč s krmo tako dolgo, da živina doseže določeno ceno. Začetni uspehi so ugodni, živina je bila takoj 1—2 Din pri kg dražja. Na zagrebškem sejmu 15. II. se je vse prodalo, nad 30 vagonov v inozemstvo. Lepi voli so šli po 4—5 Din kg. Kmetje so prekupcem in špekulantom, ki so se upirali plačati živino po pametni ceni, zagrozili, da bodo ustanovili zadružne klavnice. Kupci so se teh groženj ustrašili in pričeli plačevati živino po ceni, ki je tudi za kmeta še znosna. Tako so hrvatski kmetje zlomili obroč dobičkaželjnosti.

Nov železniški most čez Savo bodo gradili v Zagrebu, ker je sedanji že zelo slab. Pripravljalna dela so se že pričela.

Belgrajski krojači in šivilje pripravljajo veliko modno revijo, s katero bodo skušali konkurirati konfekcijskim tovarnam. Poleg tega se trudijo krojači, da bi se v Belgradu ustanovila modna akademija.

To je bil župan! V Knjaževcu v Srbiji so imeli župana, ki je bil obenem ravnatelj Zadruge za kredit in štednjo. Pred nekaj dnevi je izginil neznano kam, sedaj pa je revizija dognala, da je poneveril 1,300.000 Din.

Hvaležnost je lepa reč. Znano nam je, kako so se socijalisti s pomočjo vlad Srskiča in Uzunoviča, v katerih je bil dr. Kramer, dokopali do vladanja v Delavskih zbornicah. Zato tudi ne boste nikjer našli, da bi marksisti napadali JNS, saj je njihova politična streha vse do zadnjega. Šele sedaj, ko je JNS propadla, so začeli delovati na to, da bi svojo stranko ustanovili.

Kako se troši delavski denar. Dne 26. in 27. januarja je bilo okrog 150 delegatov delavskih zbornic v Belgradu. Stroški za ta sestanek znašajo po 3000 Din za osebo, skupno okrog 400.000 Din. Kako so ti dinarji kapljali od delavskih žuljev v delavsko zbornico. Kako bi jih delavci, posebno brezposelni, lahko potrebovali. Marsikdo bi s takim zneskom shajal pol leta.

Zakaj pa naenkrat druga plat zvona? »Delavska politika« ni še do nedavnega mogla s svojo posestrimo »Volksštimco« prehvaliti položaja v sovjetski Rusiji ter se je na ves glas ogrevala za boljševiške ideale. V svoji 16. številki pa naenkrat poroča o pobegu nekaterih jugoslovanskih komunistov iz sovjetskega raja. Med begunci je tudi svoječasni voditelj hrvaških komunistov Ciliga, ki je nekaj časa zavzemal v Rusiji odlično mesto ter vodil od tam komunistično propagando v Jugoslaviji. Ciliga je sedaj komaj pobegnil v Ameriko, kjer piše v delavskem tedniku »Prosveta« o razmerah v Rusiji. Pravi, da je bilo veliko jugoslovanskih komunistov aretiranih ter se sedaj vicajo po ruskih ječah in koncentracijskih taboriščih. »Delavska politika« prinaša to poročilo brez vsakega komentarja, ki ga pa lahko pristavimo mi: Dobro bi bilo, naše salonske socije in komuniste poslati za nekaj časa v Rusijo, da bi se nekoliko spametovali, kakor se je bivši komunist Ciliga.

Dol pri Ljubljani. Razmere, katere preživlja danes naše delavstvo, so naravnost obupne. Zlasti pa je naš slovenski delavec najbolj občutno prizadet. Poleg vsesplošne svetovne krize, ki je sicer v drugih državah že nekoliko pojenjala, tepe našega delavca zlo centralizma in sedaj pa še gospodarske sankcije, ki jih mora v največji meri naš obubožani narod izvajati glasom sklepa društva narodov proti Italiji. Zato se ni čuditi, da je spričo takih razmer nezadovoljstvo delavskih mas toliko, ki odločno odklanja vsako nadaljno teoretično reševanje socialnega vprašanja in nujno zahteva, da se isti vendar že enkrat tudi praktično reši. Ostali pa, ki imajo še zaslužek so pa tako sramotno nizko plačani, da še daleč ne dosega življenjski minimum. V mislih imamo pred vsem progovne in regulačne delavce, katerih je pri nas razmeroma največ, ki so od same države katera bi morala prva postaviti minimalno mezdo, tako nizko plačani.

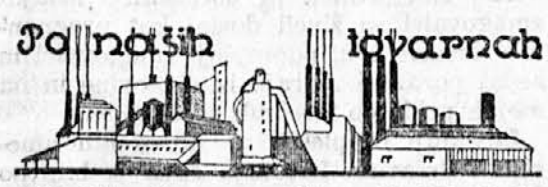

Tekstilne tovarne v Sloveniji. Pred desetimi leti je zaposljevala tekstilna industrija v Sloveniji 5000 delavcev, danes pa je v 225 tovarnah blizu 13.000 ljudi zaposlenih. Moških delavcev je 4404, žensk pa 8323. Od 225 tovarn je 177 manjših obratov, 48 pa večjih. Predilnice, tkalnice in barvarne so večji obrati ter je v njih zaposlenih 90% vseh delavcev. Med manjše obrate spadajo pletilnice. Pretežno je tekstilna industrija razdeljena na dva področja. Prvo je Kranj-Tržič, kjer je v tamošnjih tovarnah 4367 delavcev, drugo je v Mariboru, kjer zaposlujejo tovarne 4092 delavcev. Žalostno poglavje v tekstilni industriji so mezde. Lani je imelo 4825 delavcev mezde pod 3 Din na uro, 8296 delavcev pa nad 3 Din. Najslabše plačuje pletilna industrija, v kateri znaša povprečna mezda 2.70 Din na uro, v pretežni večini celo 2 Din, v nekaterih obratih pa le 85 para. Tovarne v Mariboru, Tržiču in v Litiji imajo v glavnem 8 urni delavnik. Skoraj polovica obratov v Sloveniji pa dela z nadurami. Nadurno delo se uvaja le delno na osnovi predpisanega tajnega glasovanja. V mnogih obratih sploh ni glasovanja ali pa je glasovanje javno ali pa drugače proti predpisom. Vsi napori za uvedbo osemurnega delavnika se imajo boriti z glavno težkočo, ki je v tem, da ima podjetnik možnost znižati zaslužke pri osemurnem delu pod eksistenčni minimum. Nad fondi, zbranimi iz disciplinskih kazni v tekstilni industriji, se do zadnjega časa ni vršila javna kontrola. V zadnjem času pa so srezka načelstva zahtevala, da se jim predlože seznami disciplinskih kazni, kakor predpisuje to obrtni zakon. Še vedno pa po večini ni zadostne kontrole nad izdatki teh fondov, ki bi se smeli uporabljati po obrtnem zakonu le v podporne svrhe. Več podjetij ne nalaga pravih disciplinskih kazni, pač pa odreja odbitke od mezd, če je blago slabo izdelano ali pokvarjeno. Taki odbitki so navadno prav znatni.

Kaj bo z delavstvom z Dobrave? Pred dvajsetimi leti so postavili na Dobravi pred vhodom na Vintgar, ki je bila do tedaj lepo letovišče, tovarniško naselje. Tovarna elektrod je izpremenila prej idiličen kraj, tujci niso več prihajali, domače prebivalstvo pa je dobilo zaslužka v tovarni. Sedaj se ta tovarna demontira, izvršujejo se še samo najnujnejša naročila. Skraja se je govorilo, da bo KID sprejela dobravske delavce v svoje obrate na Jesenicah in Javorniku, sedaj pa je tudi to utihnilo.

Udarec za rudarske upokojence in vdove. Po rudarskih revirjih, predvsem v Trbovljah gre med rudarskimi upokojenci in vdovami strah in trepet. S 1. februarjem je izgubilo okoli 480 rudarskih vdov draginjsko doklado in ostala jim je pokojnina še ne borih 150 Din na mesec. Kako se bodo reve s temi dinarji preživljale, je naravnost uganka, zlasti ker imajo družine. Drugo presenečenje je zadelo rudarske upokojence. Odrejen je pregled vseh upokojencev, ki še niso dosegli 50 leta starosti. Treba pa je vedeti, da se noben rudar ne da rad mlad upokojiti in dela, dokler je le pri moči. Upokojenci, ki so stari pod 50 let, so res invalidi in popolnoma nesposobni za delo. Vse te revizije se spravljajo v zvezo s težkim stanjem bratovske skladnice v Ljubljani, ki mora računati za tekoče leto s primanjkljajem pet in pol milijona Din. Pokazalo se je sedaj, da je bila sanacija rudarskega zavarovanja potom Osrednjega fonda zgrešena zamisel ter ni rodila nobenega uspeha, ampak samo škodo, katero bodo čutili sedaj ubogi upokojenci in vdove na svoji koži.

Polovica Prevalj na prodaj. Katastrofa rudnika Leše pri Prevaljah je udarila vso okolico. Sedaj je na prodaj 40 hiš in okrog 500 oralov sveta, kar je bilo vse rudniška last, pozneje pa so to prevzeli rudarji, katerim je dolgoval rudnik ogromne vsote na neizplačanih mezdah. Prevalje, nekdaj tako cvetoč industrijski kraj, propadajo, revščina se širi s strahovito naglico.

Črni dnevi za Trbovlje. Iz trboveljskih revirjev nam poročajo o novih redukcijah dela, ki se obetajo v marcu. V zimskih mesecih se je nekako še shajalo, ker so delali rudarji povprečno po 17 šihtov na mesec in zaslužili ravno toliko, kakor so porabili za življenje. Že za mesec marec pa je napovedanih samo 13 šihtov, za prihodnje mesece pa jih bo najbrže še manj. Z nepopisnim strahom zre v bodočnost 4636 rudarjev z ženami in otroci. Silna revščina, ki vlada v trboveljskih revirjih, se bo še nedogledno povečala, zlasti ker je tudi ostalo prebivalstvo že tako obubožano, da ne bo moglo pomagati revnemu rudarju.

Iver-Kolenc:

Denar.

Sodobni roman.

— 8

— Oni mesar je dobričina in ni mogel z menoj drugače postopati. Jaz sem namreč bil nekoliko prestrog nasproti njemu, ker ni hotel dati na upanje neki družini, ki se je pred kratkim priselila. Vem, da je upanje z gospodarskega stališča huda stvar, a kaj hočeš, če ni druge pomoči. Jaz sem torej hotel mesarju pojasniti bedo te družine in ga opozoriti na njegovo dolžnost ljubezni do bližnjega. Ker sem pri tem izgovoril nekaj bolj ostrih besed, me je, kakor sta videla, nagnal. Sedaj vidim, da sem naredil napako: postopati bi bil moral z večjo ljubeznijo.

— Si naredil napako! — je vzkipel Muzard. — Obtožuješ sebe, da bi pred nama opral takega brezsrčnega lopova.

Prišli so do vrat. Naim je odprl in peljal gosta v sobo, polno praznih polic.

— Kje pa so knjige? — je vzkliknil Muzard in je začudeno strmel v prazne police.

— Knjige? — se je nasmehnil duhovnik. — Drugod . . .

— Prodal si jih? — se je razvnel prijatelj. — Denar si rabil? Povej, kaj je z njimi?

— Da. Prodal sem jih, je mirno prikimal duhovnik. — Župnik, čigar župljani umirajo od gladu, ne rabi knjig . Vse knjige, razen ene, so odveč. Iz te ene zadostuje en stavek in iz tega stavka ena beseda: l j u b e z e n!

Prijatelja sta ga molče poslušala. Soléme je začel čutiti izredno veličino tega revnega duhovnika.

— Vse drugo — je nadaljeval Naim — je ničevost in zabava. Ah! Kaj mislita, da eden duhovnik, ki ne bi znal nič drugega ko ljubiti svoje brate, kakor jih je Kristus ljubil, ne bi mogel spreobrniti duš? Da, duhovnik, ki ne bi nič znal in nič imel, ker denar je ovira; iz denarja izvira sebičnost, ki nam nenehoma navaja sto razlogov proti ljubezni.

Poslušalca sta strmela. Pred Solémejem se je odpiral nov svet. Duhovnikove besede so ga očarale. Strmel je vanj in zdelo se mu je, da vidi pred seboj pastirja čred v azijskih pustinjah.

Duhovnik je umolknil. Čez čas se je obrnil k Solémeju.

— Gospod, vi ste prišli k meni s prošnjo. S čim vam morem ustreči?

— Prečastiti, poznate gospo Chastenac? — je vprašal Soléme plašno.

Še preden je duhovnik odgovoril ,se je oglasil Muzard.

— Pomisli — se je obrnil k duhovniku — moj prijatelj Soléme se je seznanil z gospodično Chastenac in se je vanjo smrtno zaljubil. Ali ni res, Soléme?

Novinar ni odgovoril. Naim ga je gledal z mirnim in prodirljivim pogledom svojih velikih črnih zenic in s tem pogledom je prodiral v dušo medlega in površnega Solémeja. Nato ga je vprašal:

— Gospod, vi ljubite to deklico?

Soléme je vzdrhtel in prepričevalno rekel:

— Da, ljubim jo!

Abbé Naim ga je nenehoma opazoval. V njegovih jasnih zenicah se je tresel nemir. Soléme je mislil, da dvomi o resničnosti njegove izjave in je s strahom dejal:

— Prečastiti, nisem vas prevaril.

Duhovnik se je nasmehnil.

— Ali veste — je nato resno vprašal — da je ljubezen tako grenka kakor sladka in da prinaša toliko dolžnosti kakor veselja?

— Jaz vem samo to, — je odvrnil Soléme, — da ljubim Ivanko z vsem ognjem in si brez nje ne morem zamisliti pravega življenja.

Naim je molčal in opazoval mladeniča. Soléme je čutil, da mu duhovnikove oči prodirajo v dno duše. Tresel se je.

— Predstavite se gospé Chastenac — je naposled dejal Naim — Jaz ji bom sporočil, da pridete. Več ne morem storiti.

Muzard je ravnodušno opazoval to dvojico. Njegovo posredovanje ni bilo potrebno.

Soléme si je po duhovnikovih besedah oddahnil. Čez čas pa je žalostno vzdihnil:

— Ah, gospod župnik, jaz sem revež. Bogastvo onih žen bo velika ovira . . .

— Ah! gospod — je vzkliknil župnik — denar je povsod ovira . . . .

Soléme je bil nasprotnega mnenja, a tega ni povedal.

— Če bi bila gospa Chastenac — je nadaljeval Naim — revna, kako enostavno bi bilo vse . . . Sicer je pa gospa Chastenac poleg vsega svojega bogastva revna, ker je iztrgala iz svojega srca škrtost in ni navezana na bogastvo . . . Gospa bo videla vašo iskrenost, ni če bo presodila, da je deklica primerna za vas, se ne bo protivila zakonu.

S tem je bila Solémejeva zadeva končana in Muzard je prišel s svojo na dan. Povedal je, da je bila pri njem Nineta in mu je govorila o svojem bratu Dezideriju, ki bi zelo rad služil pri kakem duhovniku.

— Pavel, vzami ga — se je obrnil k duhovniku. — Jaz sem jezen na tvojo strežnico! Zanemarjena, umazana je in jezikava, da se Bog usmili.

— Služabnika naj vzamem? — je začudeno vprašal Naim.

V tem hipu se je oglasil zvonec. Župnik je vstal in šel odpirat.

Še manj se je nadejati pomoči pri občini, ki je zaradi katastrofalnega padca doklad izgubila skoro tri milijone dohodkov. Sedaj pa mora skrbeti še za 400 izseljencev, ki so se brez sredstev vrnili iz tujine ter pomnožili vrste brezposelnih.

Iz zagorskih revirjev. Občinska uprava je začela v lastni režiji popravljati mejo od izolirnice do Jamnika. V delo so bili sprejeti izključno brezposelni družinski očetje. — Vagon koruze je dobila zagorska občina, ki se bo oddajala po znižani ceni najbolj potrebnim. — Na generalno ravnateljstvo TPD v Ljubljano je bil premeščen obratovodja inž. Ivo Satler.

Saj smo vsi eno in isto! Pri naših nasprotnikih smo delavci zadnji čas opazili veliko veselja nad tem, da v naših vrstah nismo edini. Jutrovci in marksisti z roko v roki skušajo delati ta spor še večji kot dejansko je. Mislijo, da je sedaj ugodni čas, da se naše vrste razbijejo. Mi delavci pa hočemo, da se ravno sedaj ne razbijejo, ampak da se ravno sedaj odstranijo vse zapreke, ki ovirajo naš pohod krščansko mislečega delavstva. V Celju je bil dne 15. decembra 1935 podpisan sporazum. Kdo je kriv, da se ni še izvedel? Ali mar mislijo tisti, ki stvari ne vzamejo dovolj resno v roke, da bomo mi delavci kar slepo sledili razkolu? Nikdar ne bomo pripustili tega, da bi ostali kot odrobljen delec od naše skupnosti, od naših skupnih vrst katoliškega slovenskega naroda. Katoliški Slovenci moramo biti tako v kulturnem, tako v stanovskem in tako tudi v političnem delu edini in složni! Kdor dela razdor, ni naš! Ta tudi ne koristi nam delavcem. »Delavska fronta« naj v tem oziru nekaj več napiše!

Pojasnilo uredništva. Prejeli smo dopis, ki ga objavljamo. Izpustili smo samo nekaj groženj, ker smatramo, da jih ni še potreba. Znan nam je današnji položaj dela za sporazum in zato bi ne bilo dobro kako drugače motiti tega dela. Povemo pa, da smatramo zadevo za tako važno, da je ne smemo prepustiti samo nekaterim ljudem. Sporazum glede enotne kršč. delavske organizacije je tolike važnosti, da se mora za to za to zanimati vsak katoliški Slovenec in resno delovati na to, da se sporazum napravi. Le v slučaju, da to pod nobenim pogojem ne bo mogoče, se poišče krivce in se napravi temeljita operacija.

Kako dolgo že trajajo sankcije ali kazenske odredbe proti Italiji? Dne 26. II. je poteklo 100 dni, odkar so začele po sklepu Društva narodov napram Italiji gospodarske sankcije. Reči je treba, da je Italija doslej še z velikim samozatajevanjem prenesla ta udarec. Sicer se v gospodarskem življenju močno čuti pomanjkanje tega in onega, zlasti pa raznih sirovin za industrijsko predelavo. Sprva se je pričela tudi večja špekulacija s cenami, kar pa je fašistični svet s posebno odredbo preprečil in tako zaščitil konzumenta pred izkoriščanjem. Gospodarski strokovnjaki, ki poznajo gospodarsko in zlasti finančno življenje Italije, zatrjujejo, da Italija tega gospodarskega pritiska ne bo več delj časa prenesla.

13 mrtvih iz svetovne vojne so šele sedaj pokopali. Med svetovno vojno je ostala na dnu morja pri Varni na Bolgarskem nemška podmornica, katero so dvignili zadnje dni. V čolnu so našli 13 mrtvih mornarjev, katere so pokopali ob navzočnosti zastopnikov bolgarske vlade in nemškega konzulata v Sofiji na pokopališču v Varni.

Pobeg iz Španije. O komunistični revoluciji in strahovladi poročamo na prvi strani. Po sestavi levičarske Azanove vlade in po pričetku komunističnih grozodejstev napram vsemu, kar je katoliško, se je začel pobeg iz Španije. Kakor leta 1931, ko so strmoglavili v Španiji monarhijo, bežijo boljši in miroljubni ljudje iz španskega ozemlja v Francijo, kjer hočejo počakati, kako se bodo razmere razvijale. Na španskih mejah se danes srečujejo oni, ki so postali pri zadnjih volitvah zmagovalci, in poraženi. Sedajni zmagovalci so živeli doslej kot pregnanci v inozemstvu, poprejšnji zmagovalci in sedaj poraženi morajo iz domovine in na mejah pride do izrednih srečanj.

Povodnji in plazovi v Združenih ameriških državah. Letošnja zima je bila po Severni Ameriki tako ostra, zasnežena in zaviharjena, kakor je ne pomnijo že desetletja. Naenkrat se je v Severni Ameriki vreme preokrenilo na južno plat in nastale so povodnji in plazovi. Zlati rudnik Righ (Colorado) je zasul ogromen plaz. Deset oseb je bilo smrtno podsutih in 9 pa težko ranjenih. Po celi Kaliforniji so povodnji in na tisoče ljudi je brez potrebne strehe. V Pennsilvaniji so od povodnji ogrožena cela mesta. Po državah Texas in Cansas razsajajo ter uničujejo polja ter nasade peščeni viharji.

Delavsko zavarovanje na svetu. Po podatkih Mednarodnega urada za delo v Ženevi je na vsem svetu pri bolezenskem zavarovanju udeleženih 90 milijonov, pri posmrtnem pa skoraj 100 milijonov ljudi.

Pokojninsko zavarovanje in naši nameščenci.

(Resolucija Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev.)

Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev vodi stalno borbo za rešitev in avtonomno ureditev pokojninskega zavarovanja po svojem glasilu »Bodočnost«, po ostalem časopisju v Sloveniji, kakor tudi s sestanki in predavanji med nameščenci.

Tako je v nedeljo dne 23. t. m. pri svoji podružnici v Trbovljah v Društvenem domu priredilo predavanje o sedanji situaciji in o razširitvi pokojninskega zavarovanja. Na tem sestanku je bila sprejeta tale resolucija:

»Slovenski nameščenci, organizirani v Društvu trgovskih in zasebnih nameščencev v Sloveniji, povdarjajo, da je iz gospodarsko-konkurenčnih kakor tudi iz socijalnih razlogov nujno potrebno, da se zavarovanje zasebnih nameščencev že v tem proračunskem letu razširi na vse panoge nameščencev, zlasti na trgovske sotrudnike, in to na ozemlju vse države.

Razširitev na podlagi sedaj veljavnih pooblastil v finančnih zakonih, ki bi bila nujno centralistična, odklanjamo. Zahtevamo finančno in administrativno samostojnost že obstoječega pokojninskega zavoda v Ljubljani, kakor tudi vseh ostalih zavodov, ki naj se ustanove.

Pravilnost tega stališča dokazuje Pokojninski zavod v Ljubljani, kateremu je uspelo organizirati zavarovanje, valorizirati rente in gospodariti uspešno v prid članstva in gospodarstva.

Število zavarovancev, kot ga ima naš Pokojninski zavod, je za samostojno izvajanje pokojninskega zavarovanja zadosti veliko. Novo ustanovljeni zavodi, katerim bode prideljeno najmanj toliko članstva, bodo mogli za svoje nameščence dobro izvajati zavarovanje in jim z najmanjšimi stroški nuditi sigurno garancijo za pridobljene pravice. Hkrati pa bodo sami posebej močan in uspešen regulator gospodarstva za svoje pokrajine.

Potrebna je zveza vseh samostojnih Pokojninskih zavodov zaradi enotnega izvajanja zakona, zaradi kontrole in varovanja pridobljenih pravic posameznih zavodov.

Izjavljamo, da je to naša stara zahteva, za katero smo se stalno in principijelno borili in se bomo tudi v bodoče.

Te naše zahteve naj se uveljavijo že v letošnjem finančnem zakonu.«

—

Nameščenski obratni zaupniki. V časopisih čitamo dan za dnem poročila o volitvah delavskih obratnih zaupnikov. O nameščenskih zaupnikih skoraj ni besede. In vendar so se letos ravno po zaslugi naših katoliških nameščencev, organiziranih v **Društvu združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije (zeleni),** izvršile volitve nameščenskih obratnih zaupnikov v mnogih podjetjih, kjer teh volitev do sedaj še sploh ni bilo. Nameščenski obratni zaupniki so bili pri nas do lanskega leta skoraj nepoznana ustanova. Na tem polju je začelo lansko leto orati ledino naše agilno Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev. Letos je število zaupnikov napram lanskemu letu lepo naraslo (na 25 zaupnikov) in v sledečem prinašamo nekaj rezultatov iz letošnjih volitev nameščenskih obratnih zaupnikov, kjer so zmagali skoraj izključno samo naši kandidati: Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani 4 zaupnike, Krajnske deželne elektrarne 3, Zadružna gospodarska banka 3, Ljudska posojilnica v Ljubljani 2, Centralna vinarna 1, Vzajemna posojilnica v Ljubljani 1, Prvo delavsko konsumno društvo 4, Trboveljska premogokopna družba v Trbovljah 2, Nova založba v Ljubljani 1, nameščenci Mestnih podjetij v Mariboru 3, Osrednja vinarska zadruga v Ljubljani 1 zaupnik.

FIS-tekme na Tirolskem. Vsako leto se vršijo zimskosportne tekme za prvenstvo mednarodne smučarske zveze (FIS). Letos so se vršile v Innsbrucku na Tirolskem. Zaradi južnega vremena, ki je posnelo ves sneg, so se vršila samo tekmovanja v smuku in slalomu. Proge za smuk in slalom so morali prestaviti visoko v gorovje, na skakalnico pa so morali navoziti snega. V smuku so tekmovali tudi naši smučarji ter so se zelo dobro plasirali. Ciril Praček iz Jesenic, ki je zasedel 17. mesto, Fr. Čop iz Maribora je na 30. in Mariborčan Ljuban Mušič na 36. mestu. Prvo mesto je dobil Ranninger (Švica), drugi je Sartorelli (Italijan), tretji švicar Wahlmann, četrti Norvežan Birger Ruud. Proga je bila silno težka in nevarna ter se je več tekmovalcev ponesrečilo.

Rokoborba za prvenstvo Slovenije se bo vršila v nedeljo 1. marca v Mariboru v priredbi SK Maratona. Predtekmovanja bodo v klubovi telovadnici, finalna tekmovanja pa zvečer ob pol 8. v spodnji kazinski dvorani. Vstopnina k prireditvam je: Sedeži Din 5.—, stojišča Din 3.—. Sodelovali bodo najboljši rokoborci iz Maribora, Ljubljane in Čakovca.

Naši rokoborci gredo v inozemstvo. Od 1. do 10. aprila gre skupina 7 najboljših jugoslovenskih rokoborcev na Poljsko, kjer nastopi 4. aprila v Katovicah, naslednje dni pa v Varšavi. Nazaj grede nastopijo še v Pragi proti češki reprezentanci in mogoče tudi na Dunaju. To bo priprava za olimpijado, ki se je bodo naši rokoborci udeležili.

Prvenstvo mariborske zimskosportne podzveze v smuku na 15 km se je vršilo preteklo nedeljo na Klopnem vrhu na Pohorju. Prvak podzveze je postal Karel Fandel (ISSK Maribor) v času 13,22. Sledijo mu Priveršek (ISSK Maribor), Ivič (MSK), Berlek (SK Železničar). Startalo je skupno 13 tekmovalcev. Proga je bila zaradi južnega snega zelo težka.

Nogometna presenečenja. Nogometni sport je preteklo nedeljo prinesel zopet sama presenečenja. V Ljubljani se je posrečilo SK Hermesu odpraviti moštvo SK Ilirije s 4:0. Res da prvo moštvo Ilirije ni smelo nastopiti zaradi dogodkov na zadnji tekmi med Primorjem in Ilirijo. — V Mariboru je bilo drugo presenečenje, ko je pomlajeno moštvo ISSK Maribora gladko porazilo Železničarje z 2:0. — V Celju se je vršila tekma med SK Celjem in SK Korotanom iz Kranja. Zmagali so Celjani z 2:0. — Minulo nedeljo so se še vršile pri nas naslednje tekme: V Beogradu Jugoslavija—Saprta 3:1, v Zagrebu Concordia—Hajduk (Split) 7:1, Gradjanski—Slavija (Varaždin) 2:1.

Mednarodnih smuških vojaških tekem, ki so se vršile na Francoskem v Chamonixu, se je udeležila tudi naša patrulja, ki je dosegla prvo mesto v tekmah Male antante na Pokljuki. Žal se je pred tekmo ponesrečil vodja naše patrulje in najboljši tekmovalec podporočnik Koren ter ni mogel nastopiti. Tudi tako je naše moštvo zasedlo tretje mesto.

Skakalne tekme na Planici. Dne 8. marca se bodo vršile na orjaški skakalnici v Planici mednarodne skakalne tekme. V Planico bodo vozili posebni vlaki iz vseh krajev naše domovine.

Lepa zmaga Slovencev. V Belgradu so se vršile tekme za državno prvenstvo v table tenisu (ping pongu). Državni prvak je postala ljubljanska Ilirija, prvenstvo posameznikov pa si je priboril Marinko (Hermes), dočim je Lazar (Ilirija) prvak juniorjev.

IZ UPRAVE.

Vsak, ki imaš naročeno »Del. fronto« ali da jo še dobivaš na ogled, pokaži jo svojim prijateljem in jih pridobi, da si jo naročijo, osobito delavski sloji. Podpirajte svoj delavski list, edino pravi vaš in odkritosrčni zagovornik »Delavsko fronto«. Pošljite čimprej naročnino, če ne morete več, vsaj za četrt leta, da bo list lažje izhajal. Vedite, da je odvisen samo od naročnikov. Čim več jih bo, tem bogatejši in obširnejši bo lahko list. Naša skrb naj bo, da ga bomo spravili na 8 strani. To je odvisno od zvestih in agilnih naročnikov ter prijateljev. V tem kratkem času izhajanja si je priborila že mnogo zaslug, delavcu pa boljši položaj, tem več bo lahko storila, če bo mogočna armada naročnikov za njo.

Mali oglasi. Vsaka beseda samo 50 par. Male oglase je treba poslati vsaj do četrtka zjutraj in jih je treba plačati naprej.

Zastavne liste, zlato in srebro kupuje Grajski urar g. Jan, Maribor, lastna popravljalnica.

Od zunaj se je zaslišal drhteč ženski glas in ropot palice po tleh.

— Oh, — je vzkliknil Muzard — Pavlova babica je prišla — stara Sara, ki sem ti o njej pripovedoval.

V naslednjem trenutku je duhovnik pripeljal v sobo staro ženico, ki mu je segala jedva do pasu. Pokrival jo je plašč iz črne svile, ki je stal na izsušenem životu ko na palici. Starkin obraz je bil suh, brezkrven, a očesi sta bili žarki ko žerjavica.

— Le naprej, babica — je ljubeznivo prigovarjal Naim. — Prijatelj Muzard je pri meni s svojim prijateljem.

Duhovnik je starko peljal do naslonjača in jo je vanj posadil.

— Sinko moj — je rekla starka — visoko stanuješ.

— Ljuba babica — je odvrnil Pavel — jaz sem vedno zmeden, ko prideš na obisk, ker bi se spodobilo, da bi jaz...

— Apostol ne pripada svoji obitelji — ga je prekinila starka. — Ti si nad nami.

Nežno je pogledala vnuka, potem pa ji je pogled ušel k praznim knjižnim policam.

— Kje imaš knjige? — je vprašala živo.

Duhovnik jo je proseče pogledal. Ona se ni zmenila za tiho prošnjo, marveč je velela:

— Odpri omaro!

Abbé je ubogal. Stopil je h knjižni omari in je odprl vrata. Police so bile prazne. V omari ni bilo niti ene knjige.

Starka je molče strmela. V njenem molku je bilo nekaj strahotnega.

— Ali je izginila tudi Avguštinova »Božja država« iz leta 1760., ki je oče zanjo plačal dvestopetdeset frankov? — je vprašala s tresočim se glasom.

Naim je molče prikimal.

— Preminula je tudi »Trdnjava duše« od sv. Terezije?

Duhovnik je spet prikimal.

— In Tertulijan v desetih zvezkih in Bossnet, ki sem ti ga dala v spomin na mašniško posvečenje? Vse je šlo?

Vnuk je prikimal. Glava mu je klonila vedno nižje.

Starka je bolestno zaječala. Duhovnik je stopil k njej in ji je položil roko na ramo. Potolažiti jo je hotel.

— Babica — je začel nežno — v gotovih slučajih je glas božji tako jak, da se mu človek ne more ustavljati... V neki baraki je umrl mož in je zapustil ženo s sedmimi otroci. Žena je bila Romunka. Ona in otroci so umirali od gladu, ker radi formalnosti francoskega zakona niso dobili nikake pomoči. Istega dne je v drugi baraki mož zapustil ženo s tremi otroci. Potem so prišli trije družinski očetje, ki niso mogli najti posla. Istočasno je pretila smrt od gladu enaintridesetim osebam... A jaz, duhovnik Kristusov, ki ne trpim nikakega pomanjkanja, jaz, ki živim tako udobno, bi naj gledal svoje knjige? Kaj pomaga čitanje, ko pa Gospod vpraša: »Kaj si storil z mojimi brati? Oni umirajo, jaz pa bi se naj naslajal s pogledom na knjige? Ne! Iz knjig so mi zrli nasproti bledi obrazi mojih revnih ovčic. Poklical sem Moncereanja, knjigarja iz Volterove ulice in sem mu prodal vse skupaj za šest tisoč frankov.

— Šest tisoč frankov! — je obupno vzkliknila Sara. — Komaj tretjino tega, kar je oče dal za knjige! Pa vsaj to upam, da nisi vsega denarja naenkrat razmetal...

Duhovnik je nekaj časa molčal, potem pa je dejal:

— Najbolje bo, če vse povem... Ko sem sprejel denar, sem one reveže oskrbel za en mesec. Ostali denar sem shranil v miznico. Denar je bil tam, jaz tu, a čutil sem, da med njim in menoj obstoji neka zveza in da tu zapoveduje nekdo drug ne jaz. Kadar sem prišel v sobo, sem vedno pogledal v miznico, da bi se prepričal, če je denar še noter. Postal sem suženj tega nesrečnega denarja in sem se naravnost bal, da bi prišel kak revež, ki bi mu moral pomagati in bi s tem zmanjšal svoj zaklad. Revež je res prišel, a jaz, da mi ne bi bilo treba menjati tisoč frankov, sem ga odpravil z malenkostjo. Nekega dne pa me je prešinila neznana svetloba in jaz sem spoznal, da sem postal zaradi denarja nizek in grd. Vzel sem ves denar in ga dal v žep. Šel sem od hiše do hiše in vse razdelil, ne toliko iz usmiljenosti ,nego iz želje, da bi se rešil pogube...

Gosta sta pričakovala, da bo starka spet vzkipela, a ona je molčala, stisnila duhovnikovo roko, ki je počivala na njeni rami.

Sedaj se je oglasil Muzard in je šaljivo vprašal:

— Kako pa se boš pripravljal na pridige, ko si prodal tudi vse cerkvene očete?

— Za pridige me vprašaš? Dovolj je, če jaz svojim ovčicam nenehoma dve stvari ponavljam: »Potrpežljivo prenašajte svoj križ!« in »Ljubite drug drugega!« Ko bodo to dvoje izvrševali, potem bodo prišle na vrsto druge pridige.

Starka je pogledala Muzarda in mu rekla:

—Pustimo ga, naj dela, kakor hoče, ker nismo poklicani za to, da bi mu kazali pota Gospodova.

Soléme se je čutil tujca med temi tremi osebami, ki so jih družile stare, tajinstvene vezi. Poslovil se je in odšel z utemeljitvijo, da mora iti v urad.

Po Solémejevem odhodu se je župnik obrnil k Muzardu in mu resno rekel:

— Njegova ljubezen ni čista.

Prijatelj ga je začudeno pogledal.

— Z ljubeznijo je pomešana lakomnost — je dodal duhovnik.

(Dalje sledi.)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Januš Golec, novinar v Mariboru. Tiska tiskarna sv. Cirila v Mariboru (Albin Hrovatin).